

אם נקבה הוא.

והא דקאמר "אין לך מום גדול מזה" —
"ואם תימצא לומר" קאמר, דהיינו **אם**
תימצא לומר בכור הוא דהוא זכר, הרי
 מומו עמו.

למאי נפקא מינה? אי הוי וודאי בכור בעל
 מום, או ספק נקבה.

למילקא עליה משום איסור גיזה ועבודה
 בבכור אנדרוגינוס, דאי הוי ודאי זכר לקי
 שהרי אפילו בכור בעל מום אסור בגיזה
 ועבודה, ואי הוי ספק נקבה לא לקי.

אי נמי, למיתביה לכהן, דבכור בעל מום
 ניתן לכהן. ובספק אינו חייב ליתן דהמוציא
 מחבירו עליו הראיה.

תא שמע: דתניא: **רבי אילעי אומר משום**
רבי ישמעאל: אנדרוגינוס בכור הוא ומומו
עמו.

שמע מינה: מיפשט פשיטא ליה דהוי בכור.

ורחינן: **ודילמא, "אם תימצא לומר" קאמר**,
 אם תמצא לומר בכור הוא, הרי מומו עמו.

תא שמע דתניא: כתיב בעולת בקר "זכר"
 וממעטינן, **ולא נקבה.**

כשהוא אומר למטה בעולת צאן "זכר".
שאין תלמוד לומר, דאין צריך למעט נקבה,
 שהרי כבר נתמעטה בעולת בקר, אלא
להוציא טומטום ואנדרוגינוס.

והוינן בה: **מני** הא ברייתא דאיצטריך קרא
 למעט טומטום ואנדרוגינוס?

אילימא תנא קמא דמתניתין.

הא לתנא קמא, טומטום ואנדרוגינוס,
ספיקא הוא. וכי אתי קרא למעוטי ספיקא?
 והא ליכא ספק כלפי שמיא. שאם הוא זכר
 הרי הוא כשר לקרבן עולה ואם הוא נקבה
 כבר נתמעט מ"זכר" ראשון.

אלא, רבנן בתראי דמתניתין היא דפשיטא
 להו דבריה בפני עצמו הוא, דקאמרי נגזז
 ונעבד ולהכי קממעט ליה. אכתי תיקשי —
מחד קרא תיפוק, ונמעט מיניה בין נקבה
 ובין טומטום ואנדרוגינוס. **דהא גבי בכור**
חד "זכר" הוא דכתיב, וקא ממעטינן כולהו
מיניה, ולמה צריך בעולת צאן "זכר" נוסף
למעט טומטום ואנדרוגינוס? (36)

אלא פשיטא רבי ישמעאל היא.

ואי אמרת בשלמא, **רבי ישמעאל מיפשט**
פשיטא ליה דאנדרוגינוס זכר הוא ומומו
 עמו, היינו דאיצטריך קרא למעוטי [את
 האנדרוגינוס. וטומטום דנקטה הברייתא לאו
 דוקא הוא], דאף על גב דזכר הוא, אם
 יקדישו אינו קדוש כלל. וגריעא האי מום
 דנקבות משאר מום, דחלה קדושה עליו
 שצריך ליפדות ונאסר בגיזה ועבודה אף
 לאחר פדייה [דמ"זכר" קמא דכתיב בעולת
 בקר אי אפשר למעטו דהא בבכור דכתיב
 ביה רק חד "זכר" לא נתמעט האנדרוגינוס
 לגמרי מקדושה, אלא שהוא נשחט במדינה
 בגלל מומו, אבל אסור הוא בגיזה ועבודה].

[וקמעטי].

36. ולענין טומטום נחלקו אמוראים לקמן אי
 הוי בריה או ספק, לרבנן בתראי, ועיין תו' ד"ה